

het poelaertplein

Tweemaandelijks informatieblad • Gerechtelijk jaar 2017-2018
24^{ste} Jaargang • **Speciale Editie September 2017**


**VLAAMS
PLEITGENOOTSCHAP**
bij de balie te Brussel



**Speciale Editie
September
2017**



VOORWOORD

HET VPG HEET ALLE
NIEUWE STAGIAIRS AAN DE
BRUSSELSE BALIE WELKOM

DOSSIER

WAAROM DRAGEN
ADVOCATEN EENTOGA?

AGENDA

HET VPG ZORGT OOK DIT
JAAR WEER VOOR LEERRIJKE
EN LEUKE ACTIVITEITEN

WOORD VAN DE JABKES

DE JABKES, DE SPREEKBUIS
VAN ALLE STAGIAIR-
ADVOCATEN IN BRUSSEL

Woord van de Voorzitter



Tim Treunen, Voorzitter van het Vlaams Pleitgenootschap

Waarde confraters,
Welkom,

Via deze weg heet ik jullie hartelijk welkom aan de Brusselse balie. Het doet mij een groot plezier dat opnieuw zoveel (jonge) rechtenstudenten hebben gekozen voor dit prachtig beroep in de enige echte metropool die dit land rijk is. Zonder enige pretentie de waarheid in pacht te hebben, geef ik jullie hier mijn bevindingen mee, die ik heb opgepikt tijdens mijn laatste halve decennium als jonge advocaat.

Eerst het goede nieuws. U heeft gekozen voor het interessantste en intellectueel meest uitdagende beroep dat er bestaat. Dat is althans mijn ervaring. Zij die een concreet dossier het best begrijpen en beheersen, zijn niet zelden de advocaten. U mag er dan ook gerust in zijn dat

het (meeste) werk dat u zal verrichten uiterst interessant zal zijn.

Het minder goede nieuws is dat dit niet meteen betekent dat u daarom ook de grootverdiener bent, wanneer u dit vergelijkt met de andere actoren in een welbepaalde zaak. Hoewel Brussel op het vlak van vergoedingen in België meer dan waarschijnlijk een buitenbeentje aan de hoge kant is, mag men ook hier niet blind zijn voor onderbetaalde stagairs en/of medewerkers of advocaten die nauwelijks genoeg cliënteel vinden om rond te komen.

De juridische instanties en instellingen lijken zich bewust van het probleem en men zoekt naar oplossingen om de (te?) grote instroom van nieuwe advocaten te beperken om een beter evenwicht tussen vraag en aanbod te vinden.

Er is onder meer sprake van een aanpassing en verstrenging van de opleiding en de mogelijkheid om het statuut van advocaat-bedienden in te voeren. Of deze voorstellen wenselijk zijn en/of een oplossing voor het gestelde probleem bieden, weet ik niet. Tot op heden is in ieder geval geen van deze voorstellen werkelijkheid.

U dient dan ook goed te beseffen dat u zelfstandige bent, met alle voor- en nadelen die daar bijhoren. Aarzel als stagiair in ieder geval niet om bij de juiste instanties aan de bel te trekken, wanneer u een probleem heeft met wie dan ook in uw juridische omgeving (stagemeeester, tegenstander, ...). Dit kan het Vlaams Pleitgenootschap zijn, maar zeker ook

de Vertegenwoordiger van de Stagairs, het bestuur van de JABkes of de stafhouder.

Ik hoop in ieder geval dat u als advocaat niet vergeet dat u in zekere mate een geprivilegieerde positie bekleedt in deze samenleving. De advocatuur is een belangrijk onderdeel van onze maatschappij. Het is niet onbelangrijk dat u zich hiervan bewust bent. Verschillende mensen zullen doorheen uw carrière een beroep op u doen en dit tijdens de moeilijkste momenten van hun leven. De toegang tot justitie wordt moeilijker en moeilijker en niet enkel voor de laagste trappen van de samenleving. Welke positie u in dit debat ook inneemt, het is wat mij betreft onontbeerlijk dat u minstens nadenkt over de gevolgen van bepaalde politieke en juridische keuzes. Indien u mogelijks een iets actievere rol in het balieleven (en waarom niet in het Vlaams Pleitgenootschap?) wenst te bekleden, kan ik dat alleen maar toejuichen.

Het Vlaams Pleitgenootschap hoopt jullie in ieder geval te ontmoeten op één van onze vele activiteiten. U vindt alvast een voorlopig overzicht hiervan op de pagina's 6 & 7 van deze speciale editie van het Poelaertplein, een magazine dat u voortaan regelmatig in uw brieven-

bus mag verwachten. Indien u lid wordt van het VPG, geniet u in ieder geval van een fikse korting op al onze evenementen. Het Vlaams Pleitgenootschap organiseert niet enkel culturele en Bourgondische activiteiten, maar houdt ook lezingen en debatavonden over juridische thema's. Bovendien organiseren wij samen met één van onze sponsors een financiële infosessie die specifiek is toegespitst op advocaat-stagiairs.

Indien uw agenda reeds maanden volgeboekt staat en er echt niets meer bij kan, dient u minstens een gaatje te maken op 23 en 24 november. Die dagen vinden onze jaarlijkse openingsactiviteiten plaats met als moment suprême ons galabal op vrijdagavond. Hierop mag u zeker niet ontbreken.

Voor de rest kan ik jullie enkel nog een voorspoedige carrière binnen de advocatuur toewensen. Of het succesvol wordt kan ik niet verzekeren, maar leerrijk en interessant zal het in ieder geval wel worden.

Met confraternele groeten,

Tim Treunen

Voorzitter van het Vlaams Pleitgenootschap

V.U.: Tim Treunen, info@vlaamspleitgenootschap.be
vzw Vlaams Pleitgenootschap bij de balie te Brussel –
Poelaertplein 1 – 1000 Brussel – KBO nr. 0408.508.372

Realisatie: All About Content, www.aaccontent.be

Werken mee aan dit nummer:

Clément Claessens, Hanne Craninx, Kasia Fransen,
Tim Treunen, Karin Vanhoof,

Fotografie: Veerle Byloos, Klaas De Buysser,
Karel Duerinckx,

Redactie afgesloten op 21 augustus 2017

Publiciteitsregie: All About Content,
www.aaccontent.be

Ereleden 2016-2017

Ackaert John-John, Baeté Axel, Blanpain Bruno, Boydens Edgar, Cailliau Harry, Callens Peter, De Bandt Jean-Pierre, De Becker André, De Beir Theo, De Wulf Lievin, Declercq Philippe, Fierens Jean-Pierre, Geinger Huguette, Gooris August, Judo Frank, Keuleneer Fernand, Lindemans Dirk, Panis Luc, Raes Stefaan, Smout Marc, Tallon Alex, Theeuwes Bertold, Van Alsenoy Karel, Van den hove Leo, Van der Schueren Frank, Van Eecke Hugo, Van Ham Hans, Van Santvoort Mario, Vandenberghe Hugo, Vercrayee Kathleen, Vermeir Tim



VLAAMS PLEITGENOOTSCHAP bij de balie te Brussel

Word nu lid en geniet van de vele ledenvoordelen

Het Vlaams Pleitgenootschap zal zich ook in het gerechtelijk jaar 2017-2018 ten volle inzetten voor haar Brusselse confraters.

Als u nu lid wordt, kunt u een heel gerechtelijk jaar lang genieten van gunstarieven (onder meer voor de recyclagemiddagen, het galadiner, de studiedag, etc.).

U verdient uw lidgeld in no time terug.

Voor een agenda en een overzicht van de activiteiten verwijzen wij naar onze website www.vlaamspleitgenootschap.be, het Poelaertplein en onze elektronische aankondigingen.

Op pagina 6&7 krijgt u alvast een overzicht van de agenda voor de komende maanden.

De lidgelden voor het gerechtelijk jaar 2017-2018 zijn:

- Advocaten stagiairs 40 EUR *
- Advocaten (minder dan 15 jaar balie) 75 EUR **
- Advocaten (vanaf 15 jaar balie) 85 EUR ***
- Steunende leden
(niet-advocaten jonger dan 35 jaar) 65 EUR
- Steunende leden
(niet-advocaten 35 jaar of ouder) 75 EUR
- Ereleden (namen worden gepubliceerd in het Poelaertplein) 95 EUR

* Ingeschreven op de lijst van stagiairs sinds 2 september 2015 of later.

** Advocaat sinds 1 september 2002 of later.

*** Advocaat sinds 31 augustus 2002 of vroeger.

Indien de advocaat of de advocaat-stagiair zijn inschrijving op het tableau dan wel de lijst van stagiairs heeft laten schorsen, dan worden voormelde datums dienovereenkomstig vervroegd.

Wij herinneren u aan de goede traditie dat stagemeeesters de betaling van de lidgelden voor hun stagiairs (en medewerkers) voor hun rekening nemen.

U kan uw lidmaatschap aanvragen via onze website www.vlaamspleitgenootschap.be.

U dient aldaar de gevraagde gegevens in te vullen, waarna u wordt doorverwezen naar de online betalingswebsite van Ingenico (Ogone). Van zodra uw betaling in orde is, ontvangt u een e-mail met een bevestiging van uw lidmaatschap evenals een debetnota.

De bevestigingse-mail van uw lidmaatschap zal tevens een specifieke 'lidmaatschapscode' vermelden die u ten allen tijde kan gebruiken om u in te schrijven voor onze activiteiten en/of opleidingen. Deze lidmaatschapscode geeft eveneens recht op de ledenkortingen. Bewaar uw lidmaatschapscode dus goed.

Indien u vragen, opmerkingen of suggesties heeft, kan u zich steeds wenden tot het secretariaat van het Vlaams Pleitgenootschap in het Justitiepaleis, elke voormiddag van maandag tot donderdag. U kan het secretariaat ook bereiken via e-mail op info@vlaamspleitgenootschap.be.

Het bestuur 2017-2018

Voorzitter	Tim Treunen
Eerste ondervoorzitter	Emmanuel Verraes
Tweede ondervoorzitter	Dieter Van Oultrive
Pro-voorzitter	Jonas Van Campenhout
Openingsredenaar	John-John Ackaert
Penningmeester	Philippe Van Gaever
Secretaris	Gert-Jan Hendrix
Bestuursleden	Clément Claessens
	Hanne Craninx
	Jan-Pieter Everts
	Kasia Fransen
	Floor Ketels
	Femke Sempels
	Peter Taffijn
	Lauranne Truyens
	Anne-Victoire Vandekerckhove
	Maria-Clara Van den Bossche
	Evelyne Van Lil



Culturele en Bourgondische activiteiten



27 september 2017

Bach Cellosuiten

De Munt

Deze voorstelling is een ontmoeting tussen klassieke muziek en dans. Tijdens de voorstelling zullen de befaamde vijf cellosuiten van Bach gespeeld worden door de bekende cellist Jean-Guihen Queyras. Op hetzelfde moment zullen vijf dansers deze muziek al dansend interpreteren. De choreografie werd uitgewerkt door niemand minder dan Anne Teresa De Keersmaeker, die ook zelf zal meedansen. Kortom dit is een activiteit om alvast te noteren in uw agenda.

September 2017

Electronic Arts Festival 2017

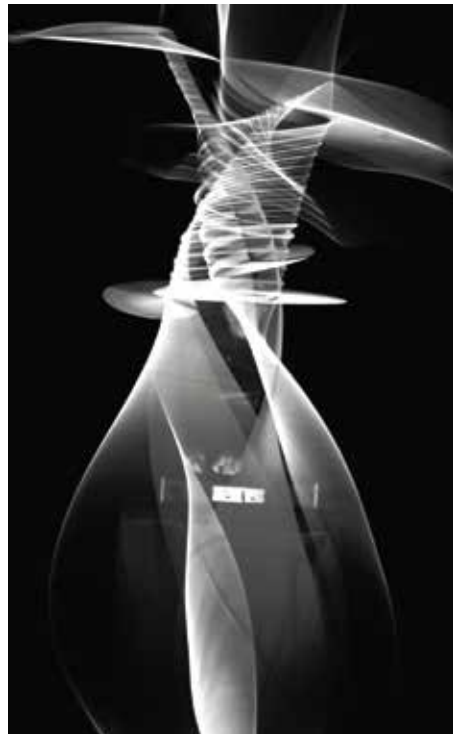
Bozar

Het Electronic Arts Festival, dat werd uitgeroepen tot "Evening Experience van het jaar" op de Visit Brussels Awards 2016, is dit jaar toe aan zijn zesde editie. Op dit festival kan u kennis maken met de verschillende elektronische kunsten. Zo zullen er verschillende

muzikale optredens zijn. Voor het optreden "SpaceTime Helix" creëerde kunstenaar Michela Pelusio zelfs een nieuw opto-akoestisch instrument.

Ook zullen er enkele exposities te bezichtigen zijn, die op de grens liggen van de kunst en de wetenschap. Zo zochten kunstenaars oplossingen voor enkele actuele problemen, o.a. de vervuiling. Die werken met een wetenschappelijke fundering zullen worden tentoongesteld.

Het Vlaams Pleitgenootschap zal dit festival bezoeken en hoopt op jullie talrijke inschrijvingen.



SpaceTime Helix © Anna Da Prato 2015



Permanente Vorming



Oktober 2017 Accessible Art Fair Bozar

In oktober zal het Vlaams Pleitgenootschap de Accessible Art Fair bezoeken. Deze kunstbeurs zal plaatshebben van 5 t.e.m. 8 oktober 2017.

Op de beurs kan u zeer uiteenlopende en vernieuwde kunstwerken ontdekken, gaande van fotografie en schilderwerken tot beeldhouwkunst. U mag zich hoofdzakelijk verwachten aan moderne kunst.

De organisatoren van de Accessible Art Fair willen de kunstenaars achter de werken in direct contact brengen met het publiek en de eventuele kopers. U zal bijgevolg de verschillende kunstenaars ontmoeten, en met hen van gedachten kunnen wisselen.

Deze beurs is een ideale activiteit, zowel voor de potentiële kunstverzamelaar, als voor de toeschouwer die de kunstwerken wenst te ontdekken zonder ze te kopen.

Het Vlaams Pleitgenootschap organiseert tal van vormingsactiviteiten/opleidingen voor advocaten. De permanente vormingen van het VPG gaan telkens door op dinsdag van 12u tot +/- 14u in de lokalen van het Ministerie van Justitie, Waterloolaan 115, 1000 Brussel. Per opleiding worden 2 juridische punten toegekend.

- Stagiair-leden betalen 15 EUR
- Leden 25 EUR
- Niet-leden 55 EUR



1 Opleidingen zijn voorzien op:

2017

Dinsdag 12/9

Dinsdag 19/9

Dinsdag 17/10

Dinsdag 7/11

Dinsdag 28/11

Dinsdag 5/12

Dinsdag 12/12

2018

Dinsdag 16/1

Dinsdag 30/1

Dinsdag 20/2

Dinsdag 6/3

Dinsdag 17/4

Dinsdag 22/5

Dinsdag 5/6

We bieden ook een abonnementsformule aan: alle permanente vormingen aan 250 EUR voor individuele leden en 500 EUR voor niet-leden en/of kantoren. Het abonnement van een kantoor kan door meerdere personen binnen eenzelfde advocatenkantoor worden gebruikt. Een abonnement voor niet-leden kan eveneens worden gebruikt door leden. Een abonnement voor leden kan tenslotte ook gebruikt worden door stagiair-leden. Abonnementen kunnen eveneens worden besteld via onze website.

Daarnaast biedt het VPG, in samenwerking met ING, ook een financiële infosessie aan, specifiek gericht op advocaat-stagiairs. Meer inlichtingen hierover in een volgende editie van het Poelaertplein of op www.vlaamspleitgenootschap.be



Hanne Craninx

De toga, van geestelijke soutane naar haar huidige vorm

Heeft u zich wel eens vragen gesteld bij de toga? Waarom doen wij advocaten een lang zwart gewaad aan in de zittingszaal? Waar komt deze traditie vandaan? En is de aan zijn uiteinden met 'hermelijn' bezette epitoga een modegril of had deze een nut?

De bewogen geschiedenis van de toga

Laten we bij het begin beginnen. Het woord 'toga' is van oorsprong een Latijns woord. Het heeft banden met het Latijnse werkwoord 'tegere', dat "bedekken" betekent. In het oude Rome was de 'toga' een gewaad dat enkel gedragen mocht worden door mannen die het Romeinse burgerschap hadden. Het bestond uit een lange lap stof, die om het lichaam werd gedrapeerd. Deze werd gedragen boven de

kledij.¹ In gelijkenis wordt de huidige advocaten-toga ook boven de gewone kledij gedragen.

De advocatentoga zoals wij deze kennen, vindt echter zijn oorsprong in de Middeleeuwen. In de Middeleeuwen waren de meeste advocaten geestelijken, en dit met name voor de kerkelijke rechtbanken uit die tijd. Zij pleitten in hun soutane. Indertijd bestond deze soutane uit een lang zwart gewaad met een kap. Het is hieruit dat de toga's ontstaan zijn.² In Frankrijk bevatten toga's overigens nog steeds 33 knopen, hetgeen verwijst naar de leeftijd van Christus bij zijn dood.³

In de late Middeleeuwen ontwikkelt de toga zich als een kledij, die een indicatie is van het beroep en de stand van advocaten. Net zoals de meeste

1. E. DENEVE, "Niet alle toga's zijn zwart!", *De Juristenkrant* 2003, afl. 78, 8.
 2. J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 42.
 3. C. ASSOR, "Pourquoi les avocats portent-ils une robe ?", www.lepoint.fr (http://www.lepoint.fr/art-de-vivre/pourquoi-les-avocats-portent-ils-une-robe-01-11-2015-1978587_4.php).



Advocatentogas in de vestiaire van het Justitiepaleis te Brussel (foto: Veerle Byloos)

gilden hun onderscheiden kledij hadden, hadden de advocaten hun toga. Daar dit een teken was van hun stand, droegen zij deze toga overal.⁴ Thuis en op straat, op bezoek bij vrienden, overal paradeerden zij 'als pauwen' in hun toga's.

Ook had deze toga indertijd een sleep. Het wordt gezegd dat deze sleep diende om een goede afstand te bewaren tussen de advocaat en degene die achter hem liep. De sleep zou omstanders er namelijk van verhinderd hebben om iets in de oren van de advocaat te fluisteren, teneinde hem te beïnvloeden. Hij was aldus een teken van zijn onafhankelijkheid.⁵ Een andere verklaring voor de sleep kan uiteraard gezocht worden in het prestige dat hij verleende.

Met de Franse revolutie kwam ook de – gelukkig tijdelijke – afschaffing van de toga.⁶ Zo bepaalden de decreten van 2-11 september 1790: *“Les hommes de loi, ci-devant appelés avocats, ne devant former ni ordre, ni corporation, n'auront aucun costume particulier dans leur fonctions.”*⁷

Enige tijd later gingen de revolutionairen zelfs een stapje verder. Zij stelden het beroep open voor iedere burger: *“Les titres d'avocats et procureurs sont supprimés; leurs fonctions seront exercées par des défenseurs officiels et des avoués; tout citoyen pourra exercer les fonctions de défenseur officiel.”*⁸

Iedere burger die overtuigd was van zijn oratorisch talent, en voor wie het gesloten karakter

4. J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 43.

5. C. ASSOR, "Pourquoi les avocats portent-ils une robe?", www.lepoint.fr (http://www.lepoint.fr/art-de-vivre/pourquoi-les-avocats-portent-ils-une-robe-01-11-2015-1978587_4.php).

6. E. DENEVE, "Niet alle toga's zijn zwart", *De Juristenkrant* 2003, afl. 78, 8; J. JULIEN, "Histoires de robe...", *Gazette du palais* 2004, (799) 799;

J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 43.

7. J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 43.

8. J. JULIEN, "Histoires de robe...", *Gazette du palais* 2004, (799) 799.

van de beroepsgroep al lange tijd een doorn in het oog was, kon nu zijn diensten aanbieden als 'défenseur officieux'.⁸ Zoals te verwachten, kwam dit de kwaliteit van de rechtsbedeling niet ten goede.⁹

Napoleon zal echter het beroep van advocaat opnieuw invoeren, alsook de toga. Zo schreef het Napoleontisch decreet van 2 nivôse XII (23 december 1804) de volgende beroepskledij voor voor advocaten: "*Aux audiences de tous les tribunaux les gens de loi et les avoués porteront la toge de laine fermée par devant, à manches larges, toque noire, cravatte pareille à celle des juges, cheveux longs ou ronds.*"¹⁰ Dit lijkt al sterk op de toga, zoals wij die vandaag kennen.

De toga vandaag

Vandaag zit de verplichting om een toga te dragen vervat in artikel 441 van ons Gerechtelijk Wetboek. Dit artikel verplicht advocaten om een toga te dragen tijdens 'hun ambtsverrichtingen'. Ingevolge een gebruik wordt de toga echter niet gedragen in politierechtbanken en vrederegerechten die gelegen zijn buiten de justitiepaleizen. Ook is het uit den boze om de toga te dragen op kantoor of tijdens consultaties bij cliënten.

Artikel I van het koninklijk besluit van 30 september 1968, bepaalt verder hoe de advocatentoga eruit moet zien: "*De toga die de advocaten dragen is van zwarte wollen stof, vooraan gesloten, met wijde mouwen en een wijde geplooidde bef. Hierop ligt op de linker schouder, de schouderversiering, een stuk in het midden gefronselde zwarte wollen stof, aan de uiteinden gebord met*

witte pels, die op de borst en rug neerhangt. De advocaten mogen bovendien een zwarte wollen baret dragen die met een fluwelen boord van dezelfde kleur is omzet."

De 'zwarte wollen baret', een hoofddeksel, waarnaar dit artikel verwijst, is in onbruik geraakt. Advocaten hebben nog steeds het recht om met dit hoofddeksel te pleiten. Echter zij weten het alleen niet meer.

Dit is jammer, want sommige auteurs, zoals bijv. Mr. Jo Stevens, zien in de dracht van de baret een oplossing voor advocaten die om religieuze redenen met gedekte hoofden wensen te pleiten.¹¹ Immers in een beslissing van 18 januari 2007 oordeelde de deontologische commissie van de Franse orde van advocaten te Brussel, dat het een advocaat verboden is religieuze kentekens te dragen, zoals de keppel of de hoofddoek.¹² De baret kan mogelijk een oplossing bieden.

Een andere oplossing kan er in bestaan om de dracht van religieuze kentekens toch toe te staan aan advocaten. Mijn inziens is de dracht hiervan, niet onverenigbaar met het beroep van advocaat.

Het hoger besproken koninklijk besluit van 30 september 1968 voorziet ook dat de advocatentoga zwart zou zijn en gemaakt van wol. Hoewel alle advocatentoga's zwart zijn, zijn deze niet meer allen van 100% wol gemaakt.

De epitoga die over de linkerschouder hangt, en die aan de uiteinden bezet is met 'hermelijn', is een overblijfsel van het vroegere

9. J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 43.

10. J. JULIEN, "Histoires de robe...", *Gazette du palais* 2004, (799) 799; J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 45.

11. J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 47.

12. J.-P. BORLOO, "Un voile au-dessus de la toge ?", *Le Soir* (http://archives.lesoir.be/un-voile-au-dessus-de-la-toge-_t-20090929-00Q47T.html); J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 47.



Advocaat-stagiairs tijdens de eedaflegging in oktober 2016

uniform van de Middeleeuwse clerus. Aan de vroegere soutanes van de Middeleeuwse clerus zat immers vaak een kap. Met de jaren behoudt het uniform van advocaten deze kap.

In de late Middeleeuwen nemen advocaten het gebruik aan om deze kap op de linkerschouder te dragen en zelfs daar vast te naaien. Bij plechtige zittingen was deze kap met hermelijn – en later met konijnenpels – bezet. Het is hiervan dat de huidige epitoga afstamt.¹³

Uiteraard is de huidige epitoga niet langer met hermelijn bezet. Toga confectiehuizen verkopen zowel toga's waarvan de epitoga's met echt bont zijn bezet, als toga's die met nep bont zijn bezet.

Het veranderen van de zeden en het steeds korter worden van de toga's

Ook al is de toga – in een vorm erg gelijkend op de toga van vandaag – gekend sinds Napoleon,

toch heeft het uiterlijk van de advocaat en de kledij die hij onder zijn toga mocht dragen nog grote veranderingen ondergaan sinds die tijd. Zo werd in de 19^{de} eeuw het dragen van een snor onwaardig bevonden voor een advocaat.¹⁴ Van een advocaat werd in de 19^{de} eeuw ook verwacht dat hij een zwart kostuum droeg onder zijn toga. Het was uit den boze om een kostuum in een andere kleur te dragen. Ook het schoeisel diende zwart te zijn. Omdat dit nogal warm kon zijn, werden er soms valse mouwen genaaid in de toga.¹⁵

De stagiairs van vandaag die klagen dat een toga warm kan zijn in de zomermaanden, zouden eens moeten weten. Nu is het immers algemeen aanvaard om onder de toga enkel een hemd en een geklede broek, of een kleedje te dragen. Vrijheid blijheid. Wat er van onder de toga's van vandaag uitkomt, wanneer advocaten de zittingszaal verlaten, zou de 19^{de} eeuwse en begin 20^{ste} eeuwse stafhouder erg hebben doen

13. E. DENEVE, "Niet alle toga's zijn zwart", *De Juristenkrant* 2003, afl. 78, 8.

14. J. JULIEN, "Histoires de robe...", *Gazette du palais* 2004, (799) 802.

15. J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 48.

schrikken. Ook is de toga met de jaren steeds korter geworden. Vroeger kwam deze immers tot aan de voeten.

De betekenis van de toga en de prerogatieven van de togadrager

Traditioneel geeft de toga aan de drager ervan ook enkele prerogatieven. Zo wil het gebruik dat de drager van de toga bij het opgaan van een trap en in de lift voorrang krijgt op de rechtzoekenden, de advocaten die niet in toga zijn en de griffiers.¹⁶

Ook geeft de toga aan advocaten het recht om het 'parket' te betreden, terwijl de rechtzoekenden de rechter slechts mogen benaderen, nadat de rechter hen hiervoor de toestemming geeft. Het 'parket' is het gedeelte van de zittingszaal dat voorbehouden is aan advocaten.¹⁷ Thans zijn dit vaak de eerste paar rijen banken, omdat de moderne zittingszaal vaak geen afgesloten gedeelte voor advocaten bevat. Er zijn echter nog zittingszalen die een duidelijk afgesloten gedeelte bevatten (dat verhoogd is t.o.v. de rest van de zaal, of dat afgesloten is met een lage omheining, de 'balie' of de 'barre'). Het is hieraan dat de balie haar naam dankt.¹⁸

Ingevolge een oud gebruik, geeft de toga aan advocaten ook het recht om een zitting achter gesloten deuren bij te wonen, al treden zij niet op voor één van de partijen. De ratio legis bestaat erin om jonge advocaten toe te staan deze

zittingen bij te wonen teneinde te leren hoe zij zich op zo'n zitting moeten gedragen.

Uiteraard zijn zij, wanneer zij zulke zittingen bijwonen, gebonden door het beroepsgeheim. Nu het slechts een gebruik betreft, kan een voorzitter wel steeds aan advocaten de toegang tot een zitting achter gesloten deuren weigeren.¹⁹

Over de betekenis van de toga is reeds heel wat inkt gevloeid. Gelet op de historische oorsprong van de toga, zoals hoger besproken, lijkt het mij dat de toga een beroepsuniform is zoals andere beroepsuniformen.

Het heeft als nut om advocaten te onderscheiden van de rechtzoekenden in een zittingszaal, en aldus verwarring te vermijden. Ook biedt het een garantie aan de rechtzoekenden. Enkel een advocaat of advocaat-stagiair die in België per definitie aangesloten is bij een balie, mag de advocatentoga immers dragen, op straffe van artikel 228 van het Strafwetboek. De toga biedt aldus de garantie aan de rechtzoekenden dat de drager hiervan afgestudeerd is in de rechten, advocaat is of advocaat-stagiair is en onderworpen is aan de controle van zijn balie.

De toga heeft dan ook op de dag van vandaag nog zijn nut.

Hanne Craninx
Advocaat

16. J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 48.

17. E. BRUNET, J. SERVAIS en Ch. RESTEAU, *Répertoire pratique du droit belge : Législation, doctrine et jurisprudence : Tome I*, Brussel, Bruylant, 1930, 583 ; J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 48.

18. J. STEVENS, "De advocatentoga: een geschiedenis en een deontologie", *Ad Rem* 2010, afl. 5, (42) 48.

19. E. BRUNET, J. SERVAIS en Ch. RESTEAU, *Répertoire pratique du droit belge : Législation, doctrine et jurisprudence : Tome I*, Brussel, Bruylant, 1930, 583.



Save the date

Let's Dance- 24 november 2017 Plechtige Openingszitting en Galadiner

Het Vlaams Pleitgenootschap heeft het genoegen u uit te nodigen op de openingsconferentie ter gelegenheid van het 127^{ste} werkingsjaar.

Op donderdag 23 november 2017, in de namiddag, wordt u verwacht op de plechtige openingsconferentie.

Vrijdagavond, 24 november 2017, bent u van harte welkom op het galadiner en het aansluitende dansfeest. De locatie houden we nog even geheim maar dat het ook dit jaar weer een spetterend dansfeest zal worden, daar mag u op rekenen.



*"Let's dance -
Put on your red shoes and dance the blues"
(David Bowie)*

Wij hopen u massaal te mogen begroeten. Noteer de datum alvast in uw agenda! Meer informatie en details over de inschrijving volgen later.

Woord van de JABkes

Beste mede-stagiair,
En vanaf nu ook geachte confrater,

Jij wordt onze collega...
proficiat met deze fantastische keuze!

Jij start nu aan de balie van Brussel. Dit wordt niet enkel een stap voorwaarts in jouw boeiende carrière, maar eveneens een stap in een heel andere wereld dan de universiteit. De ervaring die jou te wachten staat, zullen we hier uiteraard niet uiteenzetten, maar die laten we jou zelf beleven.

De take away van dit woord: tijdens deze bruisende beleving, in een even bruisende stad, ben jij niet alleen. De JABkes (Jong Advocaten Brussel) is de vereniging van de stagiairs aan de Balie van Brussel. De JABkes zijn een vereniging voor en door stagiairs, die meer dan regelmatig activiteiten organiseert, dewelke een goede stagiair aan de

Brusselse Balie niet graag mist. Zo starten we het nieuwe gerechtelijke jaar in stijl met onze afterwork bij Cospaia op donderdag 14 september vanaf 20u.

Indien je niet kan wachten tot onze afterwork, afspraak online! Like onze pagina op facebook ('JABkes') en surf naar onze website www.jabkes.be. Van onze website maken we dit jaar trouwens een heus meesterwerk, niet alleen dankzij de rijke agenda en de "jabkes van de maand", maar eveneens omwille van de FAQ die jullie meest prangende vragen zal kunnen opvangen. Reden genoeg om de website in de gaten te houden...

See you soon @ Cospaia

In het geval we mekaar niet zouden kruisen op onze afterwork (quod non), aarzel niet contact op te nemen met de JABkes via info@jabkes.be.



Clément Claessens
Vertegenwoordiger van de Stagiairs



Kasia Fransen
Voorzitter JABkes



Boven:
Plechtige Openingszitting naar aanleiding van het 126^{ste} werkingsjaar op vrijdag 18 november 2016 met Openingsredenaar mr. Vanessa Foncke.

Links & onder:
Het galabal is ieder jaar het sluitstuk van de Plechtige Openingsconferentie. De toga's worden geruild voor smokings en cocktailjurken terwijl de beste dansbeentjes worden voorgezet.





Uit voorzorg... nu denken aan later

Marc, 24 jaar, verdient als stagiair op een internationaal kantoor 25.000 €
**Hoeveel kan hij veiligstellen voor een gewoon VAPZ contract:
1.086,30 €* (basis: forfaitair inkomen 2017)**

Wat ontvangt Marc op het einde van de overeenkomst op 67 jaar**

Bruto ouderdomskapitaal	63.812,93 €
Indicatief winstaandeel (1%)	16.867,33 €
Totaal op 67 jaar	80.680,26 €

**Naast een gewoon VAPZ contract bestaat ook de mogelijkheid om een sociaal VAPZ contract af te sluiten.*

***Simulatie: berekeningsdatum 01.01.2017, gewoon VAPZ met overlijdensdekking en een rendement van **1,75%** rekening houdend met 3% kosten/jaar.*

De VAPZ-premies zijn volledig fiscaal aftrekbaar als beroepskosten. U betaalt door die aftrek ook minder sociale bijdragen. Op een VAPZ bijdrage betaalt u geen premietaksen. Het VAPZ is combineerbaar met andere vormen van aanvullende pensioenopbouw zoals een Individuele pensioentoezegging (IPT), groepsverzekering en pensioensparen.



Deze simulatie werd u aangeboden door de **Voorzorgskas voor advocaten, gerechtsdeurwaarders en andere zelfstandigen (VKAG).**

Voor alle voorwaarden, een persoonlijke simulatie en een antwoord op al uw vragen verwijzen we u naar **www.vkag.be** of neem contact op met de **Voorzorgskas** via e-mail **info@vkag.be** of op het telefoonnummer **02/534.42.42**.